

Gäller för: Verksamhet Obstetrik

Innehållsansvar: Pihla Kuusela, (phiku), Överläkare

Godkänd av: Anneli Falk, (annfa17), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-03-19

Giltig till: 2028-03-19

Uterusrelaxation med nitroglycerin intravenöst (sublinguallt)

Medicinsk rådgivare

Pihla Kuusela, överläkare

Ansvar

Gäller för personal inom de enheter/verksamheter som berörs av rutinen.

Ansvar för spridning och implementering har VEC/EC.

Verksamhetschefen ansvarar för att rutinen finns och följer gällande författningar/lagar.

Revideringar i denna version

Ersätter version 2022-09-29. Tillagt att Nitroglycerin kan ges som spray sublinguallt som andrahandsalternativ

Ersätter version ifrån 2007-04-26. Ingen revidering, endast uppdatering.

Bakgrund

Nitroglycerin har en kraftigt relaxerande effekt på glatt muskulatur.

Effekten kommer snabbt, 40-80 sek, med c:a 1 min duration. Inga

negativa fetala effekter har observerats.

Indikationer för i.v. nitroglycerin

1. Sätessförlossning med efterföljande huvud som fastnat p.g.a. cervixspasm.
2. Tvillingförlossning vid säte av tvilling två. Vid tvärläge då inre vändning planeras.
3. Elektiva sectio då atraumatisk förlossning är önskvärd p.g.a. prematuritet och/eller missbildning hos barnet.
4. Svårigheter att extrahera barnet vid sectio p.g.a. uteruskontraktion

5. Manuell placentlösning vid cervixspasm
6. Övriga akuta obstetriska situationer som kräver uterusrelaxation.

Kontraindikationer

Okorrigerad hypovolemi och chock.

Utförande

- Blodtrycks- och pulskontroller.
- Pågående infusion, t ex Ringer-Acetat.
- Nitroglycerin (1 mg/ml) finns på operationsavdelningen KK samt på förlossningsavdelningarna.
- Nitroglycerin iv inför ingreppet. Nitroglycerin 1 mg/ml, 1 ml späds med 99 ml NaCl 9mg/ml, varav 10 ml ges som bolusdos. Kan upprepas efter 1 minut om utebliven effekt.
- Som andrahandsalternativ kan Nitrolingual (glycerylnitrat) 0,4 mg/dos ges som spray under tungan med 1 (-2) doser
- Kontrollera puls och blodtryck upp till 5 min efter sista dos.
- Vid blodtrycksfall överväg 5-10 mg Efedrin samt vätska i dropp.

Uppföljning, utvärdering och revision

Ansvarig för revision: Pihla Kuusela, överläkare

Verksamhetschef ansvarar för uppföljning av innehållet i rutinen.

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Obstetrix/Melior, om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControl PRO.

Granskare/arbetsgrupp

Pihla Kuusela, överläkare

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Verksamhet Obstetrik

Innehållsansvar: Pihla Kuusela, (phiku), Överläkare

Godkänd av: Anneli Falk, (annfa17), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9786-1429723585-269

Version: 6.0

Giltig från: 2026-03-19

Giltig till: 2028-03-19